

Cuprins

Abrevieri 7

Cuvant inainte 9

CAPITOLUL I

CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND RĂSPUNDEREA

CONTRACTUALĂ..... 13

Secțiunea 1. Răspunderea contractuală – formă a răspunderii
civile 13

1.1. Noțiune. Specific. Caracterul și finalitatea răspunderii
civile..... 13

1.2. Particularitățile și funcțiile răspunderii civile..... 15

1.3. Principiile răspunderii civile..... 16

1.3.1. Principiul reparării integrale a prejudiciului..... 16

1.3.2. Principiul reparării în natură a prejudiciului 18

Secțiunea a 2-a. Răspunderea civilă contractuală în noul Cod
civil..... 20

2.1. Reglementare 20

2.2. Definiția și principiile răspunderii contractuale 21

2.3. Condițiile răspunderii contractuale 24

2.3.1. Existența unei fapte ilicite 24

2.3.2. Prejudiciul 24

2.3.3. Legătura de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu..... 30

2.3.4. Culpă debitorului..... 32

Secțiunea a 3-a. Delimitarea răspunderii contractuale 32

3.1. Delimitarea răspunderii contractuale de răspunderea
civilă delictuală 32

3.1.1. Asemănările dintre răspunderea contractuală și
răspunderea delictuală..... 34

3.1.2. Deosebiri dintre răspunderea contractuală și
răspunderea delictuală..... 35

3.2. Delimitarea răspunderii contractuale de răspunderea
penală..... 40

3.2.1. Asemănările dintre răspunderea contractuală și
răspunderea penală..... 40

3.2.2. Deosebirile dintre răspunderea contractuală și răspunderea penală.....	41
CAPITOLUL II	
DAUNELE-INTERESE. EVALUAREA JUDICIARĂ ȘI EVALUAREA LEGALĂ A DAUNELOR-INTERESE	45
Secțiunea 1. Considerații generale și definirea noțiunii de daune-interese.....	45
Secțiunea a 2-a. Daunele-interese compensatorii și daunele-interese moratorii. Condițiile acordării daunelor-interese.....	48
Secțiunea a 3-a. Daunele-interese în contractul de vânzare-cumpărare și în contractul de locațiune.....	50
3.1. Daunele-interese în cazul evicțiunii totale în contractul de vânzare-cumpărare.....	51
3.2. Daunele-interese în contractul de locațiune	52
Secțiunea a 4-a. Evaluarea daunelor-interese	53
4.1. Evaluarea judiciară.....	53
4.2. Evaluarea legală a daunelor-interese	56
4.3. Daunele-interese moratorii în cazul obligațiilor de a face.....	62
Secțiunea a 5-a. Dobânzile în diferite tipuri de contracte	63
5.1. Dobânzi în contractul de vânzare-cumpărare.....	63
5.2. Dobânzi în contractul de locațiune.....	65
Secțiunea a 6-a. Cumulul dobânzilor cu despăgubirile în cazul obligațiilor bănești	66
CAPITOLUL III	
CLAUZA PENALĂ. MODALITATE DE EVALUARE CONVENȚIONALĂ A DAUNELOR-INTERESE.....	68
Secțiunea 1. Clauza penală. Caracterizare generală.....	68
1.1. Repere istorice.....	68
1.2. Definirea clauzei penale în Codul civil din 1864 și în noul Cod civil. Definiții doctrinare ale clauzei penale.....	70
1.3. Obiectul clauzei penale	74
1.4. Avantajele și dezavantajele inserării clauzei penale în contracte.....	74
1.5. Clauza penală vs. penalitate	76
Secțiunea a 2-a. Funcțiile clauzei penale.....	76

2.1. Funcția de garanție a executării obligațiilor de către debitor	76
2.2. Funcția de mobilizare a debitorului în executarea obligațiilor contractuale	78
2.3. Funcția sancționatorie a clauzei penale	78
2.4. Funcția compensatorie, de evaluare și de reparare a prejudiciului	79
Secțiunea a 3-a. Caracteresle juridice ale clauzei penale, cu privire specială asupra caracterului accesoriu	82
3.1. Caracterul consensual al clauzei penale	82
3.2. Caracterul accesoriu al clauzei penale	83
3.3. Caracterul sancționator și caracterul reparator	84
Secțiunea a 4-a. Natura juridică a clauzei penale	84
Secțiunea a 5-a. Clauza penală și alte instituții ale dreptului civil	92
5.1. Clauza penală și gajul	92
5.2. Delimitarea clauzei penale de obligația alternativă	95
5.3. Clauza penală și obligația facultativă	97
5.4. Delimitarea clauzei penale de arvună	98
5.5. Clauza de decizie și clauza penală	101
5.6. Delimitarea clauzei penale de clauzele limitative de răspundere	102
5.7. Delimitarea clauzei penale de clauza de forță majoră	104
5.8. Delimitarea clauzei penale de daunele-interese moratorii ..	106
5.9. Delimitarea clauzei penale de dobândă	107
5.10. Clauza penală și dobânda penalizatoare	109
5.11. Clauza penală și rezoluțiunea	110
5.12. Clauza penală și obligațiile indivizibile și obligațiile divizibile	115
5.13. Clauza penală și compensația	116
5.14. Clauza penală și clauza de confidențialitate	117
Secțiunea a 6-a. Cumulul penalităților	120
6.1. Cumulul penalităților pentru neexecutarea în natură a obligațiilor	120
6.2. Cumulul penalităților pentru executarea necorespunzătoare a obligațiilor cu executarea în natură ..	121
6.3. Penalitățile pentru întârzierea în executare și cumulul acestora cu executarea în natură	122
6.4. Cumulul penalităților de întârziere cu dobânda legală	123
6.5. Cumulul penalităților cu despăgubirile	126

Secțiunea a 7-a. Modele de clauză penală. Clauza penală moratorie. Clauza penală compensatorie.....	128
---	-----

CAPITOLUL IV

CONDIȚIILE ACORDĂRII CLAUZEI PENALE. CAUZELE

NIMPUTABILE DEBITORULUI CARE FAC CA PENALITATEA SĂ NU

POATĂ FI CERUTĂ.....	129
----------------------	-----

Secțiunea 1. Existența unei clauze penale valabil constituite.....	129
--	-----

Secțiunea a 2-a. Fapta ilicită constând în neexecutarea, executarea necorespunzătoare sau executarea cu întârziere a obligațiilor	133
---	-----

2.1. Neexecutarea obligației contractuale.....	134
--	-----

2.2. Executarea necorespunzătoare.....	135
--	-----

2.3. Executarea cu întârziere a obligațiilor.....	137
---	-----

Secțiunea a 3-a. Vinovăția debitorului, condiție necesară acordării clauzei penale	138
--	-----

Secțiunea a 4-a. Punerea în întârziere a debitorului sau aflarea de drept în întârziere a acestuia.....	140
---	-----

Secțiunea a 5-a. Forța majoră și cazul fortuit – cauze exoneratoare de răspundere care fac ca penalitatea să nu poată fi cerută	146
---	-----

5.1. Reglementarea forței majore și a cazului fortuit în accepțiunea noului Cod civil.....	146
--	-----

5.2. Distincția dintre forța majoră și cazul fortuit	147
--	-----

5.3. Efectele forței majore	155
-----------------------------------	-----

5.3.1. Efectul exonerator de răspundere civilă, în totul sau în parte, a părții obligate în baza unei dispoziții legale sau tractuale	155
---	-----

5.3.2. Suspendarea cursului raportului juridic afectat, pe toata durata de desfășurare a evenimentului de forță majoră	157
--	-----

Secțiunea a 6-a. Fapta victimei (creditorului) și fapta unui terț – cauze exoneratoare de răspundere care fac ca penalitatea să nu poată fi cerută	158
--	-----

6.1. Reglementarea faptei victimei și a faptei terțului în accepțiunea noului Cod civil	158
---	-----

CAPITOLUL V

REDUCTIBILITATEA CLAUZEI PENALE	162
---------------------------------------	-----

Secțiunea 1. Definiția mutabilității clauzei penale	162
---	-----

Secțiunea a 2-a. Reductibilitatea clauzei penale în Codul civil din 1864.....	163
Secțiunea a 3-a. Intangibilitatea judiciară a clauzei penale. Argumente folosite pentru susținerea acestei teorii.....	164
Secțiunea a 4-a. Argumentele aduse de doctrina juridică în favoarea susținerii mutabilității clauzei penale.....	169
Secțiunea a 5-a. Soluțiile de reducere a clauzei penale pronunțate de către tribunalele arbitrale și instanțele judecătorești.....	174
Secțiunea a 6-a. Acte normative care prevăd posibilitatea reducerii cuantumului clauzei penale	179
Secțiunea a 7-a. Reducerea clauzei penale în noul Cod civil	182
7.1. Regula instituită de art. 1.541 NCC. Excepții.....	182
Secțiunea a 8-a. Fundamentele juridice ale reducerii penalităților	187
Secțiunea a 9-a. Reductibilitatea clauzei penale în dreptul francez.....	190
Secțiunea a 10-a. Aspecte de drept comparat privind reductibilitatea clauzei penale. Codul civil italian. Codul civil german. Codul civil belgian ...	192

CAPITOLUL VI

CLAUZA PENALĂ ABUZIVĂ.....	193
Secțiunea 1. Domeniul de reglementare a clauzelor abuzive	193
Secțiunea a 2-a. Clauza penală abuzivă în contractele de adeziune	202
2.1. Considerații preliminare. Reglementarea clauzelor abuzive în contractele de adeziune.....	202
2.2. Problematika clauzelor abuzive care îmbracă forma clauzelor penale în contractele de adeziune.....	205
2.3. Clauza penală abuzivă în contractele de furnizare-prestare a serviciilor	206
2.3.1. Considerații preliminare. Reglementare. Natură juridică.....	206
2.3.2. Clauza penală abuzivă în materia prestării serviciilor de telefonie mobilă și internet.....	208
2.3.3. Clauza penală abuzivă în contractele de furnizare/prestare a serviciilor de utilitate publică.....	209

2.4. Clauza penală abuzivă în contractele de credit.....	213
2.4.1. Reglementare. Caractere juridice. Trăsături.....	213
2.4.2. Clauze abuzive în contractele de credit, desprinse din practica judiciară și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.....	216
2.4.3. Sancțiunile civile aplicabile în cazul clauzelor abuzive din contractele de consum.....	220
Secțiunea a 3-a. Sancțiunile aplicabile și procedurile de urmat în cazul constatării clauzelor penale abuzive în materia contractelor de adeziune.....	221
Secțiunea a 4-a. Clauzele abuzive în contractele negociate.....	235
4.1. Considerații preliminare.....	235
4.2. Problematika clauzelor abuzive și a clauzei penale abuzive în contractele de distribuție exclusivă.....	236
4.3. Clauza penală abuzivă în contractul de leasing.....	243
4.3.1. Reglementare. Natura juridică a contractului de leasing.....	243
4.3.2. Tipuri de clauze penale abuzive înscrise în contractul de leasing. Practică judiciară.....	244
Secțiunea a 5-a. Problematika clauzelor penale abuzive în contractele administrative.....	247

CAPITOLUL VII

CLAUZA PENALĂ ȘI IMPREVIZIUNEA.....	251
Secțiunea 1. Impreviziunea în accepțiunea noului Cod civil.....	251
1.1. Reglementarea impreviziunii în accepțiunea noului Cod civil.....	251
1.2. Caracteristicile impreviziunii în contracte.....	253
Secțiunea a 2-a. Distincția dintre impreviziune și forța majoră.....	254
Secțiunea a 3-a. Efectele impreviziunii în ipoteza revizuirii convenționale a contractului.....	257
3.1. Adaptarea contractului noilor circumstanțe generate de apariția situației de impreviziune.....	257
3.2. Alte efecte ale impreviziunii în ipoteza revizuirii convenționale a contractului.....	261
3.2.1. Suspendarea contractului.....	262
3.2.2. Prorogarea contractului.....	262
3.2.3. Executarea prin anticipare a obligației debitorului.....	263

Secțiunea a 4-a. Problematika adaptării clauzei penale în raport de împrejurarea care a generat impreviziunea.....	264
Secțiunea a 5-a. Procedura prealabilă a concilierii – condiție de exercitare a dreptului la acțiunea de adaptare a contractului	266
Secțiunea a 6-a. Efectele impreviziunii în ipoteza revizuirii judiciare a contractului pentru impreviziune. Modalități de adaptare a contractului pe calea revizuirii judiciare.....	277
6.1. Adaptarea contractului la noile circumstanțe impuse de apariția cauzei de impreviziune.....	278
6.1.1. Considerații generale.....	278
6.1.2. Condițiile impreviziunii.....	279
6.1.3. Modalități de intervenție a judecătorului în vederea adaptării contractului la noile circumstanțe	281
6.2. Desființarea contractului prin reziliere/rezoluțiune pentru cauză de impreviziune	282
6.2.1. Titularul acțiunii	283
6.2.2. Modalitatea acordării de despăgubiri	284
6.2.3. Efectele rezoluțiunii contractului.....	284
BIBLIOGRAFIE.....	285